Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden laatu on turvattava

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden näyttöön perustuvuutta laadukkaan toiminnan perustana tulee vahvistaa. Tällä varmistetaan palveluiden vaikuttavuus, oikea-aikaisuus, turvallisuus sekä sosiaali- ja terveydenhuollon rajallisten resurssien käyttö kustannusvaikuttavasti.

Laadukkaan toiminnan vahvistamisella vaikuttavuutta, turvallisuutta ja säästöjä

Palvelutarpeen kasvaessa ja taloudellisten resurssien niukentuessa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden laadun varmistaminen on entistä tärkeämpää. Laatuun panostaminen on investointi, joka vahvistaa toiminnan vaikuttavuutta ja tuottavuutta, karsii vähähyötyisiä hoitokäytäntöjä ja parantaa potilasturvallisuutta sekä samalla tuottaa merkittäviä pitkän aikavälin säästöjä. Esimerkiksi painehaavojen suorien kustannusten on arvioitu olevan Suomessa noin 500 miljoonaa euroa vuodessa, vaikka niiden ehkäisy maksaa vain murto-osan hoitokustannuksista. Laadun laiminlyönti tulee kalliiksi.

Palveluiden laadun vahvistaminen ei kuitenkaan synny itsestään. Se edellyttää pitkäjänteistä, parhaaseen saatavilla olevaan tietoon eli näyttöön perustuvaa kehittämistyötä sekä ammattilaisten todellisia mahdollisuuksia tehdä työnsä laadukkaasti ja sovittujen yhtenäisten käytäntöjen mukaisesti. Tämä puolestaan vaatii riittäviä resursseja, toimivia rakenteita ja johtamista, jotka mahdollistavat näyttöön perustuvien käytäntöjen systemaattisen käyttöönoton ja ylläpitämisen. Näyttöön perustuva toiminta on vaikuttavuusperusteisen sosiaali- ja terveydenhuollon kivijalka.

Laadukas hoito ja palvelut eivät synny sattumalta

Me allekirjoittaneet esitämme yhteisenä kannanottonamme, että tuleva Suomen hallitus sitoutuu vahvistamaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden laatua ja ammattilaisten laadukkaan, näyttöön perustuvan toiminnan edellytyksiä seuraavin toimin:

- turvataan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmää, terveyttä ja hyvinvointia koskevan tutkimuksen rahoitus korkeatasoisen tieteellisen tiedon tuottamiseksi
- varmistetaan kansallisten hoitosuositusten (Hotus, Käypä hoito) ajantasaisuus ja kattavuus turvaamalla kansallisten suositustoimijoiden rahoitus
- kehitetään sosiaali- ja terveydenhuollon laadun seurantaa sekä varmistetaan tiedolla johtaminen päätöksenteossa
- vahvistetaan kansallista ja alueellista sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistoimintaa ja siihen resursointia näyttöön perustuvien yhtenäisten käytäntöjen implementoinnin varmistamiseksi
- turvataan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten mahdollisuudet tehdä työtään näyttöön perustuen varmistamalla ammattilaisten riittävyys ja mahdollisuudet oman osaamisensa kehittämiseen
- tuetaan ammattilaisten työhyvinvointia ja vaikuttavaa johtamista toiminnan kaikilla tasoilla
- varmistetaan sosiaali- ja hoitotyön professiojohtajien asema säätämällä heidän roolistaan, tehtävistään ja kelpoisuusvaatimuksistaan lainsäädäntöön
- varmistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon eri tutkintoihin johtavan koulutuksen laatu ja sen resurssit

Näiden toimien kokonaisvaltainen tarkastelu ja toimeenpano vahvistavat kansalaisten luottamusta sosiaali- ja terveydenhuoltoon, parantavat palveluiden laatua ja tuottavuutta sekä edistävät kestävämmän ja vaikuttavamman palvelujärjestelmän rakentumista.

Allekirjoittajat Suomen JBI-keskuksen ja Hotuksen neuvottelukunnan jäsenorganisaatioista

Elina Pajakoski
Va. puheenjohtaja
Akavan sairaanhoitajat ja Taja Ry

Heidi Parisod
Tutkimusjohtaja,
Suomen JBI-keskuksen johtaja
Hoitotyön tutkimussäätiö sr

Hanna-Leena Melender
Arviointiylihoitaja
HUS-yhtymä

Virpi Jylhä
Suomen JBI-keskuksen varajohtaja
Itä-Suomen yliopisto

Sari Rissanen
Varadekaani (tutkimus), sosiaalityön professori
Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta,
Itä-Suomen yliopisto

Paavo Koistinen
Hallituksen puheenjohtaja, järjestöneuvos
Kuluttajaliitto ry

Riitta Konkola
Toimitusjohtaja-rehtori
Metropolia ammattikorkeakoulu

Merja Meriläinen
Johtajaylihoitaja, hoitotyön professiojohtaja
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohde

Anssi Kailaanmäki
Vs. Tutkimus- ja innovaatiojohtaja
Pohjois-Savon hyvinvointialue

Sirpa Luukkainen
Hallituksen puheenjohtaja
Sairaanhoitajien koulutussäätiö sr

Kristiina Puolakka
Hoitotyön professiojohtaja
Satakunnan hyvinvointialue

Salla Seppänen
Puheenjohtaja
Suomen ammattikorkeakoulujen terveysalan koulutuksen johtajien verkosto

Tiina Mäkinen
Toiminnanjohtaja
Suomen fysioterapeutit

Päivi Oinonen
Puheenjohtaja
Suomen Kätilöliitto

Päivi Inberg
Puheenjohtaja
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry

Heljä Lundgrén-Laine
Hallituksen puheenjohtaja
Suomen Sairaanhoitajat

Armi Murto
Toiminnanjohtajan sijainen
Suomen Sairaanhoitajat

Kirsi Grym
Puheenjohtaja
Suomen Terveydenhoitajaliitto

Millariikka Rytkönen,
Puheenjohtaja
Tehy ry

Tarja Heino-Tolonen
Hoitotyön johtaja
Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Kristiina Helminen,
Koulutusalajohtaja
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Kannanottoon yhtyvät lisäksi

Markus Forsberg
Dekaani
Terveystieteiden tiedekunta
Itä-Suomen yliopisto

Jukka Hakkola
Dekaani
Lääketieteellinen tiedekunta
Oulun yliopisto

Liisa Häikiö
Dekaani
Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta
Tampereen yliopisto

Pekka Hänninen
Dekaani
Lääketieteellinen tiedekunta
Turun yliopisto

Reko Leino
Dekaani
Luonnontieteiden ja tekniikan tiedekunta
Åbo Akademi

Lisätiedot kannanotosta:

Heidi Parisod
Tutkimusjohtaja, Hoitotyön tutkimussäätiö
Suomen JBI-keskuksen johtaja

044 529 0037
heidi.parisod(a)hotus.fi

Elina Haavisto
Hotuksen ja Suomen JBI-keskuksen
Neuvottelukunnan puheenjohtaja

050 479 8543
elina.a.haavisto(a)tuni.fi